

..... ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

مدافعانِ امیرالمؤمنین علیه السلام

قسمت هفتم؛ سحر جمعه ۱۲ اردیبهشت ۹۹

سوره صف - آیه ۱۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لَلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ قَامَنْتَ طَائِفَةً مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتَ طَائِفَةً فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خدا را با ایمان و جهاد در راه او، و پیمودن راهی که پیامبرش در آن گام نهاده است یاری کنید؛ چنان که عیسی بن مریم به حواریون گفت: چه کسانی یاران منند و مرا در سیر به سوی خدا یاری می‌دهند؟ حواریون گفتند: ما ایمان یاران خدا و کمک‌کاران تو. پس طایفه‌ای از بنی اسرائیل ایمان آوردند و طایفه‌ای از آنان کافر شدند، و ما کسانی را که ایمان آورده بودند بر دشمنانشان قدرت دادیم و در نتیجه بر آنان پیروز شدند.

سوره آل عمران - آیه ۵۲

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ أَشْهَدُ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

فرزند مریم متولد شد و به رسالت مبعوث گشت ولی بنی اسرائیل با او مخالفت کردند پس هنگامی که عیسی از آنان احساس کفر نمود، گفت: چه کسانی مرا در مسیرم به سوی خدا یاری می‌دهند؟ حواریون گفتند: ما ایمان یاران خدا که تو را کمک خواهیم کرد. به خدا ایمان آورده‌ایم، و گواه باش که ما سر بر اطاعت تو نهاده و تسلیم تویم.

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ
وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا

به راستی، کسانی که با تو بیعت می‌کنند، جز این نیست که با خدا بیعت می‌کنند، دست تو به منزله دست خداست که برای بیعت بالای دست‌های آنان قرار دارد. پس هرکس بیعتش را با تو بشکند، بیعت با خدا را شکسته است و خدا از آن زیانی نمی‌بیند، بلکه او به خود زیان رسانده است؛ و هرکس به آنچه با خدا بر آن پیمان بسته است وفا کند، به زودی خدا پاداشی بزرگ به او خواهد بخشید.

✓ بیعت با امیرالمومنین علیه السلام بیعت با الله تبارک و تعالی است

رَوَتْ أُمُّ رَاشِدٍ مَوْلَاةُ أُمِّ هَانِيٍّ أَنَّ طَلْحَةَ وَ الزُّبَيْرَ دَخَلَا عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَاسْتَأْذَنَاهُ فِي
الْعُمْرَةِ فَأَذِنَ لَهُمَا فَلَمَّا وَلَّيَا مِنْ عِنْدِهِ سَمِعْتَهُمَا يَقُولَانِ: مَا بَايَعْنَاهُ بِقُلُوبِنَا وَ إِنَّمَا بَايَعْنَاهُ
بِأَيْدِينَا فَأَخْبَرْتُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمَقَالَتِهِمَا فَقَالَ: «إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ
اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ
أَجْرًا عَظِيمًا»

الجمال و النصره لسيد العتره في حرب البصره، ص: ۴۳۷

طلحه وزیر نزد امیرالمومنین علیه السلام آمده و برای انجام عمره اجازه خواستند که حضرت اذن دادند. پس چون بر میگشتند شنیدم که میگفتند: از روی رضایت قلبی با او بیعت نکردیم، صرفاً بیعت صوری بوده! من گفته آنها را به عرض امیرالمومنین علیه السلام رساندم، پس این آیه را تلاوت فرمودند: به راستی، کسانی که با تو بیعت می‌کنند، جز این نیست که با خدا بیعت می‌کنند، دست تو به منزله دست خداست که برای بیعت بالای دست‌های آنان قرار دارد. پس هرکس بیعتش را با تو بشکند، بیعت با خدا را

شکسته است و خدا از آن زبانی نمی‌بیند، بلکه او به خود زیان رسانده است؛ و هرکس به آنچه با خدا بر آن پیمان بسته است وفا کند، به زودی خدا پاداشی بزرگ به او خواهد بخشید.

✓ چقدر علی مظلوم است؟!

جَابِرٌ قَالَ: قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَا يَنْجُو مِنَ النَّارِ وَشِدَّةِ تَعْيُظِهَا وَزَفِيرِهَا وَقَزْنِهَا وَحَمِيمِهَا مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَتَرَكَ وِلَايَتَهُ، وَ أَحَبَّ مَنْ عَادَاهُ، فَقَالَتْ مَيْمُونَةُ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: **وَاللَّهِ مَا أَعْرِفُ مِنْ أَصْحَابِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ يُحِبُّ عَلِيًّا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ**، قَالَ: فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: الْقَلِيلُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ كَثِيرٌ، وَمَنْ تَعْرِفِينَ مِنْهُمْ؟

قَالَتْ: أَعْرِفُ أَبَا ذَرٍّ وَ الْمِقْدَادَ وَ سَلْمَانَ، **وَ قَدْ تَعْلَمُ أَيُّ أَحِبُّ عَلِيًّا بِحُبِّكَ إِيَّاهُ وَ نَصِيحَتِهِ لَكَ**، قَالَ: فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: **صَدَقْتَ إِنَّكَ صِدِّيقَةٌ ائْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَكَ لِلْإِيمَانِ**

الأصول الستة عشر (ط - دار الحديث)، ص: ۲۱۷

رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمودند: هر کس با علی دشمنی ورزد و از ولایتش سرپیچی کند و یا با دشمنانش دوست باشد، از آتش جهنم و خشم و خروش آن نجات نخواهد یافت. در این هنگام جناب میمونه (بمعنای پرخیر و برکت) همسر رسول خدا فرمود: بخدا سوگند در میان اصحاب شما عده ی کمی دوستدار علی هستند. حضرت رسول فرمودند: اندک از اهل ایمان، کم نیستند بلکه فراوانند؛ از این اندک دوستداران علی چه کسانی را می شناسی؟ جناب میمونه فرمود: ابوذر، مقداد، سلمان؛ هم چنین میدانید که من نیز علی را دوست دارم چون هم شما او را دوست دارید و هم او دلسوز شماست. رسول خدا

فرمود: راست میگویی؛ تو صدیقه ای هستی که خداوند قلبت را برای ایمان محک زد است.

أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ أَبِي شَيْحٍ أَبُو الْحَسَنِ الرَّافِعِيُّ الصُّوفِيُّ بِحَرَّانَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبُو الْمُعْتَمِرِ عَبْدُ الْعَزِيزِ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُعَاذِ الْعَامِرِيِّ بِالرَّقَّةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، قَالَ: حَدَّثَنِي جَدِّي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُعَاذٍ، عَنْ أَبِيهِ وَ عَمِّهِ مُعَاذُ وَ عُبَيْدُ اللَّهِ ابْنِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ عَمَّهُمَا يَزِيدَ بْنِ الْأَصَمِّ، قَالَ: قَدِمَ شُقَيْرُ بْنُ شَجْرَةَ الْعَامِرِيُّ الْمَدِينَةَ، فَاسْتَأْذَنَ عَلَيَّ خَالَتِي مَيْمُونَةَ بِنْتِ الْحَارِثِ زَوْجِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) وَ كُنْتُ عِنْدَهَا، فَقَالَتْ: ائْتِنِي لِلرَّجُلِ، فَدَخَلَ فَقَالَتْ: مِنْ أَيْنَ أَقْبَلَ الرَّجُلُ قَالَ: مِنَ الْكُوفَةِ. قَالَتْ: فَمِنْ أَيِّ الْقَبَائِلِ أَنْتَ قَالَ: مِنْ بَنِي عَامِرٍ. قَالَتْ: حُيِّيتَ أَرَدَدَ قُرْبًا، فَمَا أَقْدَمَكَ قَالَ: يَا أُمَّ الْمُؤْمِنِينَ، رَهَبْتُ أَنْ تَكْبِسَنِي الْفِتْنَةُ لَمَّا رَأَيْتُ مِنْ اخْتِلَافِ النَّاسِ فَخَرَجْتُ. قَالَتْ: فَهَلْ كُنْتَ بَايَعْتَ عَلِيًّا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَالَ: نَعَمْ. قَالَتْ: **فَارْجِعْ فَلَا تَزُولَنَّ عَنْ صَفِّهِ، فَوَ اللَّهُ مَا ضَلَّ وَ لَا ضَلَّ بِهِ.** قَالَ: يَا أُمَّاهُ فَهَلْ أَنْتِ مُحَدَّثَتِي فِي عَلِيِّ بِحَدِيثِ سَمِعْتِهِ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَتْ: اللَّهُمَّ نَعَمْ، **سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: عَلِيُّ آيَةُ الْحَقِّ، وَ رَايَةُ الْهُدَى، عَلِيُّ سَيْفُ اللَّهِ يَسْلُهُ عَلَى الْكُفَّارِ وَ الْمُنَافِقِينَ، فَمَنْ أَحَبَّهُ فَحُبِّي أَحَبَّهُ، وَ مَنْ أَبْغَضَهُ فَبِغْضِي أَبْغَضَهُ، وَ مَنْ أَبْغَضَنِي أَوْ أَبْغَضَ عَلِيًّا لَقِيَ اللَّهَ (عَزَّ وَ جَلَّ) وَ لَا حُجَّةَ لَهُ.**

الأمالی (للطوسی)، النص، ص: ۵۰۵

یزید بن اصم گوید: فردی به مدینه آمد و از خاله ام جناب میمونه، همسر رسول خدا در وقتیکه من نزدش بودم اجازه ورود خواست. ایشان اجازه داد و او وارد شد. جناب میمونه پرسید: او از کجا آمده؟ گفت از کوفه آمده ام. جناب میمونه فرمود: از کدام قبیله؟ گفت از بنی عامر. همسر رسول خدا فرمود: خوش آمدی نزدیک تر بیا. چه چیز تو را به این جا کشانده؟ گفت: ای مادر مومنان، از اختلافات مردم ترسیدم که مبادا گرفتار

فتنه شوم، به همین خاطر از کوفه خارج شدم! جناب میمونه فرمود: آیا با علی بیعت کردی؟ گفت آری! فرمود: پس بازگرد و از جبهه او خارج مشو. به خدا سوگند او نه خود گمراه میشود و نه کسی را گمراه میکند. گفت: مادر جان! میشود حدیثی درباره علی علیه السلام که از رسولخدا شنیده باشید برایم نقل کنید؟ فرمود: آری، از رسولخدا شنیدم که فرمودند: علی پرچم و نشانه حق است، علی شمشیر خداست که آن را برای کافران و منافقان بیرون می آورد. پس هرکس که او را دوست بدارد با محبتش به من او را دوست داشته و هرکس او را دشمن بدارد با کینه اش به من او را دشمنی کرده. و هرکس با من یا علی کینه ورزد در حالی خداوند را دیدار میکند که هیچ برهانی برای خود ندارد.

✓ امین اهل بیت علیهم السلام

وَ فِي نُسخَةِ الصَّفْوَانِيِّ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ سَيْفِ بْنِ أَبِي بَكْرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ عَلِيًّا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ حِينَ سَارَ إِلَى الْكُوفَةِ اسْتَوْدَعَ أُمَّ سَلْمَةَ كُتْبَهُ وَالْوَصِيَّةَ فَلَمَّا رَجَعَ الْحَسَنُ دَفَعَهَا إِلَيْهِ.

الكافي (ط - الإسلامية)، ج ۱، ص: ۲۹۸

امام صادق علیه السلام فرمودند: هنگامی که امیرالمومنین علیه السلام قصد رفتن به کوفه داشتند، امانات امامت را به جناب ام سلمه سپردند. سپس امام حسن علیه السلام که به مدینه بازگشتند به ایشان بازگرداند.

✓ دیدار با جناب ام سلمه

۴۶۱۱ - حدثني أبو سعيد أحمد بن يعقوب الثقفي من أصل كتابه، ثنا الحسن بن علي بن شبيب المعمرى، ثنا عبد الله بن صالح الأزدي، حدثني محمد بن سليمان بن الأصبهاني، عن سعيد بن مسلم المكي، عن عمرة بنت عبد الرحمن قالت: لما سار علي إلى البصرة دخل على أم سلمة زوج النبي ﷺ يودعها فقالت: " سر في حفظ الله وفي كنفه: فوالله إنك لعلی

الحق: والحق معك : ولولا أني أكره أن أعصى الله ورسوله: فإنه أمرنا ﷺ أن نقر في بيوتنا لسرت معك: ولكن والله لأرسلن معك من هو أفضل عندي وأعز علي من نفسي ابني عمر

المستدرک علی الصحیحین، ج ۳، ص ۱۲۹، باب ذکر قِصَّةِ اغْتِزَالِ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْلَمَةَ،
ح ۴۶۱۱

«حاکم نیشابوری» در ذیل این روایت می نویسد:

«هَذِهِ الْأَحَادِيثُ الثَّلَاثَةُ كُلُّهَا صَحِيحَةٌ عَلَى شَرْطِ الشَّيْخَيْنِ، وَلَمْ يُحَرِّجَاهُ»

همرة دختر عبدالرحمن گوید: هنگامی که امیرالمومنین علیه السلام خواستند به سمت بصره حرکت کنند(جنگ جمل) نزد جناب ام سلمه رفتند وامانتی را به ایشان سپردند. پس ام سلمه فرمود: در سایه حمایت و پناه الهی حرکت کن که به خدا سوگند تو در راه حق قدم بر میداری و حق با توست. اگر نگران مخالفت با دستور خدا ورسولش (اینکه همسران رسولخدا در خانه بمانند) نبودم، هرآینه همراهت می آمدم. حال که خودم از آمدن معذورم، جگرگوشه ام، فرزندم عمر را با تو می فرستم.

✓ هزینه دفاع از اهل بیت علیهم السلام

قَالَ: فَأَظْلَعْتُ أُمَّ سَلَمَةَ رَأْسَهَا مِنْ بَابِهَا وَقَالَتْ: أَلِمِثْلِ فَاطِمَةَ بِنْتِ رَسُولِ اللَّهِ يُقَالُ هَذَا ... وَ هِيَ خَيْرَةُ النَّسْوَانِ، وَ أُمُّ سَادَةِ الشُّبَّانِ، وَ عَدِيْلَةُ مَرْيَمَ ابْنَةِ عِمْرَانَ، وَ حَلِيْلَةُ لَيْثِ الْأَقْرَانِ، تَمَّتْ بِأَبِيهَا رِسَالَاتُ رَبِّهِ؛ فَوَ اللَّهُ لَقَدْ كَانَ يُشْفِقُ عَلَيْهَا مِنَ الْحَرِّ وَالْقُرِّ، فَيُوسِّدُهَا يَمِينَهُ، وَ يُلْحِفُهَا بِشِمَالِهِ؛ رُوِيْدًا فَرَسُوْلُ اللَّهِ بِمَرَأَى لِعَيْكُمُ ، وَ عَلَى اللَّهِ تَرْدُونَ، فَوَاهَا لَكُمْ وَ سَوْفَ تَعْلَمُونَ.

قَالَ: فَحَرِمَتْ أُمَّ سَلَمَةَ تِلْكَ السُّنَّةَ عَطَاءَهَا

دلائل الإمامة (ط - الحديثة)، ص: ۱۲۴، الدر النظيم في مناقب الأئمة اللهايم، ص: ۴۸۰ و...

هنگامی که حضرت زهرا سلام الله عليها برای دادخواهی به مسجد آمدند و خطبه خواندند، جناب ام سلمه فرمود: آیا با کسی چون فاطمه این چنین برخورد میکنید؟! او بهترین بانوان، مادر برترین جوانان، همطراز مریم بنت عمران (قطعا حضرت زهرا سلام الله عليها افضل از حضرت مریم هستند و شاید جناب ام سلمه به فراخور معرفت مخاطبان سخن فرمودند) و همسر شیر مردان است. با پدر او رسالات پروردگار پایان یافت. همان پدری که بر او بسیار مهر می ورزید و دلسوز او بود. آنگاه خطاب به سران سقیفه فرمود: آهسته تر و آرام تر!!! رسول خدا این انحراف و گمراهی شما را نظاره میکند. وای بر شما، فردا که بر خداوند وارد شوید...

دفاع از امیرالمومنین و حضرت زهرا سلام الله علیهما، سبب شد تا سران سقیفه، یکسال حقوق ایشان از بیت المال را قطع کنند!

✓ تاثیرگذاری جناب ام سلمة عليها الرحمة

جَبْرِيلُ بْنُ أَحْمَدَ، قَالَ حَدَّثَنِي مُوسَى بْنُ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهَبٍ، قَالَ وَحَدَّثَنِي عَلِيُّ بْنُ سَعِيدٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْوَاسِطِيِّ، عَنْ وَاصِلِ بْنِ سُلَيْمَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: لَمَّا صُرِعَ زَيْدُ بْنُ صُوحَانَ رَحِمَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ يَوْمَ الْجَمَلِ، جَاءَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى جَلَسَ عِنْدَ رَأْسِهِ، فَقَالَ رَحِمَكَ اللَّهُ يَا زَيْدُ قَدْ كُنْتَ خَفِيفَ الْمُتُونَةِ عَظِيمِ الْمَعُونَةِ، قَالَ، فَرَفَعَ زَيْدُ رَأْسَهُ إِلَيْهِ ثُمَّ قَالَ: وَأَنْتَ فَجَزَاكَ اللَّهُ خَيْرًا يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ، فَوَ اللَّهُ مَا عَلِمْتُكَ إِلَّا بِاللَّهِ عَلِيمًا وَفِي أُمَّ الْكِتَابِ عَلِيًّا حَكِيمًا وَأَنَّ اللَّهَ فِي صَدْرِكَ لَعَظِيمٌ، وَ اللَّهُ مَا قَاتَلْتُ مَعَكَ عَلَى جَهَالَةٍ وَ لِكَيْ سَمِعْتُ أُمَّ سَلَمَةَ زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ

عليه وآله تَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ يَقُولُ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ وَ انْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ فَكْرِهْتُ وَ اللَّهُ أَنْ أَخْذُلَكَ فَيَخْذُلَنِي اللَّهُ.

رجال الكشي - إختيار معرفة الرجال، النص، ص: ٦٦ و الإختصاص، النص، ص: ٧٩
در جنگ جمل، چون زید بن صوحان به زمین افتاد، امیرالمومنین علیه السلام بر بالین او آمده و فرمودند: رحمت خدا بر تو ای زید! چه یآوری کم خرج و پر ثمر بودی. پس زید سرش را بلند کرد و عرضه داشت: خداوند جزای خیر به شما دهد یا امیرالمومنین. به خدا سوگند من شما را عالم به توحید و کتاب الهی میدانم. خداوند در قلب شما جایگاهی بزرگ دارد. به خدا سوگند از روی بصیرت و آگاهی همراه شما شدم، زیرا از جناب ام سلمه شنیدم که رسول خدا فرمود: هر کس من مولی و ولی او هستم، پس علی ولی اوست. خدایا دوستانش را دوست مدار و دشمنانش را دشمن دار. یاوران علی را یاری نما و مخالفینش را خوار و ذلیل کن.

✓ دفاع از امیرالمومنین علیه السلام

أَخْبَرَنَا جَمَاعَةٌ، عَنْ أَبِي الْمُفَضَّلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ مَخْلَدِ بْنِ أَبِي الطَّيِّبِ الْجُعْفِيِّ الدَّهَّانُ بِالْكُوفَةِ، قَالَ: حَدَّثَنِي عَبَّادُ بْنُ سَعِيدِ الْجُعْفِيِّ وَ هُوَ جَدُّهُ لِأُمِّهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عُثْمَانَ بْنِ أَبِي الْبُهْلُولِ، قَالَ: حَدَّثَنَا صَالِحُ بْنُ أَبِي الْأَسْوَدِ، عَنْ هَاشِمِ بْنِ الْبَرِيدِ، عَنْ أَبِي سَعِيدِ التَّمِيمِيِّ، عَنْ أَبِي ثَابِتٍ مَوْلَى أَبِي ذَرِّ رَحِمَهُ اللَّهُ، قَالَ: شَهِدْتُ مَعَ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ الْجَمَلِ، فَلَمَّا رَأَيْتُ عَائِشَةَ وَاقِفَةً دَخَلَنِي مِنَ الشَّكِّ بَعْضُ مَا يَدْخُلُ النَّاسَ، فَلَمَّا زَالَتِ الشَّمْسُ كَشَفَ اللَّهُ ذَلِكَ عَنِّي، فَقَاتَلْتُ مَعَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، ثُمَّ أَتَيْتُ بَعْدَ ذَلِكَ أُمَّ سَلَمَةَ زَوْجَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ رَحِمَتْهَا، فَقَصَصْتُ عَلَيْهَا قِصَّتِي، فَقَالَتْ: كَيْفَ صَنَعْتَ حِينَ طَارَتِ الْقُلُوبُ مَطَائِرُهَا قَالَ: قُلْتُ: إِلَى أَحْسَنِ ذَلِكَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ، كَشَفَ اللَّهُ عَنِّي وَ جَلَّ ذَلِكَ عَنِّي عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ، فَقَاتَلْتُ مَعَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ قِتَالًا

شَدِيدًا. فَقَالَتْ: أَحْسَنْتُ، سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ: عَلِيُّ مَعَ الْقُرْآنِ وَ الْقُرْآنُ مَعَهُ، لَا يَفْتَرِقَانِ حَتَّى يَرِدَا عَلِيَّ الْحَوْضَ.

الأُمالي (للطوسي)، النص، ص: ٤٦٠ - حاكم نيشابوری در مستدرک و ذهبی نیز در تلخیص، به صحت این حدیث اعتراف کردند.

ثابت (غلام ابوذر) گوید: من در جنگ جمل با علی علیه السلام بودم، اما چون عایشه را در سپاه مقابل دیدم، مثل برخی دیگر به شک و تردید افتادم. هنگام نماز ظهر تردیدم برطرف شد و در رکاب امیرالمومنین علیه السلام جنگیدم. سپس به نزد جناب ام سلمه همسر رسول خدا رفتم و قصه را برایش گفتم. او فرمود: چه کردی هنگامی که دلها در کشاکش تردید به سر می برد؟ گفتم خدا را شکر به خیر گذشت ، خداوند هنگام نماز ظهر تردیدم را برطرف کرد و موفق شدم همراه امیرالمومنین علیه السلام پیکاری سخت نمایم. پس جناب ام سلمه فرمود: آفرین بر تو! از رسول خدا شنیدم که فرمود: علی همراه قرآن و قرآن نیز همراه علی است، و آندو هیچگاه از یکدیگر جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد گردند.

✓ خون دل و درد جگر بزرگ مدافع حریم امامت میرحامد حسین علیه الرضوان

... و صدها کتب برای این کتاب بقیمت های عالی خریدم و **مَنّت های هر کس و ناکس از موافقین و مخالفین در استعاره (امانت گرفتن) کُتب کشیدم** . بسبب تنهایی و فقدان أعوان و أنصار برای چاپ مجلدات این کتاب مدتی دراز می باید ورنه اگر چند طَلّاب و کُتّاب مُعین بهم می رسیدند (کمک کار میشدند) در مدت چند سال این کتاب میشد فقط.

تاریخ کتابت : رجب ۱۲۸۹ هـ . ق

تا دو ماه پالیم و بهمان کتبخانه مدینه منوره مرآت الاوقات
اقامت و صد هاکتی برای این کتاب بقیه های عالی
خریدیم و فتهای هر کس و ناکس از موافقین و مخالفین و
استعاره کتب کشیدیم بسبب تنهایی و فقدان عوان و
انصاف برای چپهای شدن مجلدات این کتاب مدتی
در آن میباید ورنه اگر چند طالب و کتاب معین
به هم میرسیدند در مدت چند سال این کتاب میند
فقط **حنا مدحسین عی کر رحب** ۲۱۴ **عالی**